

SOS4402 Familie og livsløp Endringer H2015

Programrådet vedtok tidligere i 2015 etter forslag fra undervisningsleder å endre tittelen på SOS4402 til «Familie og livsløp». Endringene i pensum er gjort med bakgrunn i dette vedtaket.

Pensum er nå organisert i en rekke bolker. Inndelingen i bolker er gjort at sammenligning med fjorårets pensum er litt mindre rett frem. Noen nye tekster har vært pensum tidligere (Amato, Amato & Previti, Jalovaara, Oppenheimer, Syltevik) og er tatt inn igjen.

En del livsløpsorientert pensum er tatt inn. Det gjelder arbeider om livsløpsteori og –metoder (Ryder, Elder, Plomin & Daniels) og studier av overgang til voksenliv (Buchmann & Kriesi, Miech m.fl.)

Kurset hadde allerede en del litteratur om samliv og fruktbarhet, slik at her er det mindre endringer. En stor komponent om same-sex marriage er byttet ut med to mindre artikler (Smart, Chamie & Mirkin).

I delen om samlivsbrudd er dog mye endret. Her har det kommet inn to artikler som tidligere var på pensum (Amato & Previti og Jalovaara) og en helt ny av Boertien. I bolken om konsekvenser er det tatt inn fire nye artikler (Cherlin, Amato 2000, Amato 1996, D'Onofrio 2007).

Bolken om Likestilling, arbeid og familie er den som er størst endret fra sist. Her har en del mer policy-orienterte arbeider gått ut (Orloff, Fraser, Ellingsæter x 2, Brighthouse & Wright) og i stedet har det kommet inn et arbeid av Esping-Andersen og Billari.

Øvrige som har gått ut er West & Zimmerman, Baxter & Cooke, Lyngstad, Kavli og Kotsadam & Finseraas.

SOS4402 Familie og livsløp

Kort om emnet

Emnet gir en fordypning i teori og nyere empirisk forskning om familie og livsløp. Det har funnet sted store endringer i menneskers livsløp de siste tiårene: Menn deltar i større grad hjemme, og kvinner har høy yrkesaktivitet. Ekteskap og fødsler har blitt forskjøvet i hele den vestlige verden, og i stadig flere land er samboerskap den dominerende samlivsform blant unge. Forekomsten av samlivsbrudd har økt sterkt i samme periode. Emnet tar opp spørsmål omkring innholdet i disse endringene, deres årsaker og konsekvenser. Betydningen av institusjonelle rammer, f.eks. velferdsstatsordninger som former valg av livsløp og hverdagens organisering, vil også bli omtalt. Emnet dekker følgelig de første delene av livsløpet, og i liten grad alderdom.

Hva lærer du?

Kunnskap

Studentene skal

- ha kunnskap om grunnleggende begreper om familie og livsløp
- kjenne utviklingen i familiestruktur i etterkrigstiden
- ha kunnskap om hvordan husholdninger dannes, oppløses og organiseres
- kunne redegjøre for hvordan institusjoner former valg i familie- og arbeidsliv

Ferdigheter

Studentene lærer å

- koble teorier om familie og kjønn med relevant empiri
- kontekstualisere empiriske studier med problemstillinger om familie og livsløp
- vurdere forskningsopplegg for problemstillinger innen familie- og livsløp
- orientere seg i den internasjonale forskningslitteraturen om familie og livsløp

Generell kompetanse

Etter endt kurs skal studenter ha

- oppøvd et nyansert, kritisk blikk på problemstillinger om familie og livsløp
- forbedret evnen til å vurdere eksisterende forskning innen feltet

Opptak og adgangsregulering

Studenter må hvert semester [søke og få plass på undervisningen og melde seg til eksamen](#) i StudentWeb.

Dersom du ikke allerede har studieplass ved UiO, kan du søke opptak til våre [studieprogrammer](#).

Det er ikke mulig å ta dette emnet som privatist. Du må ha plass på undervisningen for å ta eksamen.

Studenter med studierett på andre relevante masterprogrammer kan søke om [hospitantstatus](#). Søknadsperioden er 1. desember- 1. februar. Du får svar senest første uka i februar.

Forkunnskaper

Obligatoriske forkunnskaper

Bachelorgrad

Undervisning

Møter 2 timer, 11 ganger i semesteret, hvor forelesning og studentaktivitet kombineres. 1 time individuell veiledning (inkludert veiledning og forberedelser) per student i forbindelse med oppgaveskriving.

Undervisningssted for emnet er Universitetet i Oslo, Blindern, eller eventuelt annet undervisningslokale i Oslo. Emnet er en del av det ordinære studietilbudet og undervisning vil foregå på dagtid.

Eksamen

Emneoppgaven og skoleeksamen (4-timers) vurderes begge etter karakterskalaen A-F. Emneoppgaven teller 40% og skoleeksamen 60%. Både emneoppgaven og skoleeksamen må bestås samme semester. [Retningslinjer for oppgaven i spesialiseringsemnene på 4000-nivå](#)

Det samfunnsvitenskapelige fakultet er ansvarlig for eksamensgjennomføringen og eksamenssted er Universitetet i Oslo, Blindern, eller eventuelt andre eksamenslokaler i Oslo.

For retningslinjer på referansebruk, se: [Innleveringsoppgaver og kildebruk](#) og [Litt om skriving av oppgaver](#)

Enhver hjemmeoppgave innlevert ved Universitetet i Oslo kan bli kontrollert for plagiat ved hjelp av tekstgjenkjenningsverktøyet Ephorus.

Hjelpemidler

Det er tillatt å bruke ordbok på eksamen. Ordboken skal kontrolleres av SV-infosenter på forhånd. Se [regler for bruk av ordbok](#).

Eksamensspråk

Du kan besvare eksamen på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Søknad om engelsk oppgavetekst sender du til kontaktpunktet for emnet.

Eksamen kan besvares på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Søknad om engelsk oppgavetekst rettes til instituttet ved studiekonsulent senest to uker før eksamen. Om bruk av målform i eksamensoppgaver, se [§5.4 i Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo](#)

Karakterskala

Emnet bruker karakterskala fra A til F, der A er beste karakter og F er stryk. Les mer om [karakterskalaen](#).

Begrunnelse og klage

- [Begrunnelse for karakter](#)
- [Klage på karakter](#)
- [Klage på formelle feil ved eksamen](#)

Adgang til ny eller utsatt eksamen

- [Syk på eksamen / utsatt eksamen](#)
- [Ta eksamen på nytt](#)

Trekk fra eksamen

Det er mulig å ta eksamen i emnet inntil tre ganger. Dersom du [trekker deg fra eksamen](#) etter fristen eller under eksamen, bruker du et eksamensforsøk.

Tilrettelagt eksamen

En student som har en funksjonshemming og/eller kroniske eller akutte helseproblemer som fører til vesentlige ulemper i eksamenssituasjonen i forhold til andre studenter, kan søke om [tilrettelegging ved eksamen](#). Mødre som ammer kan søke om tilleggstid på eksamen.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Vi gjennomfører fortløpende evaluering av dette emnet, og med jevne mellomrom ber vi studentene delta i en mer omfattende, periodisk evaluering av emnet.

Pensum SOS4402 Høst 2015

* = trykkes i kompendium

@ = tilgjengelig på internett

1. Historisk utvikling og grunnbegreper om familie og livsløp (135 sider)

@Coontz, S. (2004) "The World Historical Transformation of Marriage", *Journal of Marriage and Family* 66(4): 974-979. (5s) .

Solheim, J. (2013) "Den nordvesteuropiske modellen". Kapittel 2 i Ellingsæter, A.L. og K. Widerberg (red.) *Velferdsstatens familier*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (24s)

@Lesthaeghe, R. (2010). "The unfolding story of the Second Demographic Transition", *Population and Development Review* 36(2):211- 251 (40s).

@Gross, N. (2005) "The Detraditionalization of Intimacy Reconsidered". *Sociological Theory* 23(3): 286-311 (25 s).

@Gross, N. and Simmons, S. (2002) "Intimacy as a Double-Edged Phenomenon? An Empirical Test of Giddens". *Social Forces* 81(2):531-555 (24 s).

@Jamieson, L. (1999) "Intimacy Transformed? A Critical Look at the Pure Relationship". *Sociology* 33(3): 477-494 (17s.)

2. Livsløp: Overgangen til voksenlivet (107 sider)

NY @Ryder, N (1965) "The concept of cohort in the study of social change", *American Sociological Review* 30(6): 843-861. (18s)

NY @Elder, G.H. (2003) "The Emergence and Development of Life Course Theory", Kapittel 1 i Mortimer & Shanahan (red.) *Handbook of the Life course*. (16s)

NY @Buchmann, M. & I. Kriesi (2011) Transition to Adulthood in Europe *Annual Review of Sociology* 37: 481-503. (22s)

NY @Plomin, R. & Daniels, D. (1987) "Why are siblings from the same family so different?", *Behavioral and Brain Sciences* 10(1): 1-16. (16s)

NY @Miech, Richard A. m.fl. (1999) "Low Socioeconomic Status and Mental Disorders: A Longitudinal Study of Selection and Causation during Young Adulthood." *American Journal of Sociology* 104: 1096-1131. (35s)

3. Samlivsutviklingen i etterkrigstiden (130 sider)

*Noack, T (2010) «Ekteskap og skilsmisser i det 20. århundret», kap. 3 i En stille revolusjon? Det moderne samboerskapet i Norge. (23s), Doktoravhandling, ISS, Universitetet i Oslo

NY @Oppenheimer, V. (1997) "Women's employment and the gain from marriage", *Annual Review of Sociology* 23: 431-453 (22s).

*Sørensen, A. (1995) «Women's Education and the Cost and Benefit of Marriage», s 229-235 i Blossfeld, H.-P. (red.) *The New Role of Women: Family formation in modern societies*. Boulder, CO: Westview Press. (6s)

@Perelli-Harris, B. et al. (2012) «Changes in union status during the transition to parenthood in eleven European countries, 1970s to early 2000s», *Population Studies* 66(2): 167-182 (15s).

NY @Syltevik, L. (2010) "Sense and Sensibility: Cohabitation in Cohabitation-Land", *The Sociological Review* 58(3): 444-462 (18s)

NY @Chamie, J. and B. Mirkin. 2011. "Same-Sex Marriage: A New Social Phenomenon." *Population and Development Review* 37(3): 529-551. (21s)

NY @Smart, C. (2007) 'Same Sex Couples and Marriage: Negotiating relational landscapes with families and friends', *The Sociological Review*, 55(4): 687-702. (25s)

4. Fruktbarhet (102 sider)

@Bernardi, L. 2003. "Channels of Social Influence on Reproduction". *Population Research and Policy Review* 22: 427-38 (11s).

@Kravdal, Ø. & Rindfuss, R.R. (2008) "Changing Relationship between Education and Fertility", *American Sociological Review* 73(5): 854-873 (19s).

@Myrskylä, M., H-P. Kohler og F.C Billari (2009). "Advances in Development reverse fertility declines", *Nature*, 460(7256):741-743. (3s).

@Neyer, G. (2011) «Should governments in Europe be more aggressive in pushing for gender equality to raise fertility? The second "NO"», *Demographic Research* 24(10): 225-250. (25s).

@Rindfuss, R. m.fl. (2010) «Child-care availability and fertility in Norway», *Population and Development Review* 36(4): 725-748. (23s).

@Toulemon, L. (2011) «Should governments in Europe be more aggressive in pushing for gender equality to raise fertility? The first "YES"», *Demographic Research* 24(7): 179-200. (21s).

5. Organisering av husholdningen (116 sider)

Kitterød, R. H. og M. Rønsen (2013) "Kvinner i arbeid ute og hjemme. Endring og ulikhet". Kapittel 8 i Ellingsæter, A.L. og K. Widerberg (red.) *Velferdsstatens familier*. Oslo: Gyldendal Akademisk (30s).

@Hook, J, L. (2010) "Gender Inequality in the Welfare State: Sex Segregation in Housework", 1965-2003. *American Journal of Sociology* 115 (5): 1480-1523 (44 p.).

NY @Knudsen, K. & K. Wærness (2009) "Shared or separate? Money management and changing norms of gender equality among Norwegian couples", *Community, Work and Family* 12(1): 39-55. (16s)

@Vogler, C. 2005. "Money in the Household: Some Underlying Issues of Power". *The Sociological Review* 46(4): 687-713 (26s).

6. Likestilling, arbeid og familie (161 sider)

@Gornick, J. og Meyers, M. K. (2008) "Creating Gender Egalitarian Societies: An Agenda for Social Reform". *Politics & Society* 36(3): 313-349 (26 s).

@Mandel, H. og Semyonov, M. (2006) "A Welfare State Paradox: State Interventions and Women's Employment Opportunities in 22 Countries". *American Journal of Sociology*, 111(6): 1910-49 (39 s). .

@Korpi, W., Ferrarini, T. og Englund, S. (2012) "Women's Opportunities Under Different Constellations of Family Policies in Western Countries: A Comparative Analysis". *Social Politics* 20(1): 1-40. (40s) .

@Brandth, B. og E. Kvande (2005) "Fedres valgfrihet og arbeidslivets tidskulturer". *Tidsskrift for Samfunnsforskning*, (1):35-54 (19s).

@Petersen, T., A. Penner, G. Høgsnes (2010) "The Within-Job Motherhood Wage Penalty in Norway", *Journal of Marriage and the Family* 72(5): 1274-1288. (15s)

NY @Esping-Andersen, G. & Billari, F. C. (2014) «Re-theorizing family demographics», *Population and Development Review* 41(1): 1-31. (31s)

7. Samlivsbrudd (78 sider)

NY @Amato, P. R. and Previti, D. 2003. "People's Reason's for Divorcing: Gender, Social Class, the Life Course, and Adjustment". *Journal of Family Issues* 24:602-26. (25s)

NY @Jalovaara, M. (2003) "Joint Effects of Marriage Partners' Socioeconomic Positions on the risk of Divorce", *Demography* 40(1): 67-81. (14s)

NY @Boertien, D. (2012) "Jackpot? Gender Differences in the Effects of Lottery Wins on Separation", *Journal of Marriage and Family* 74(5): 1038-1053. (15s)

@Cooke, L. P. et al (2013) "Labor and Love: Labor and Love: Wives' Employment and Divorce Risk in its Socio-Political Context", *Social Politics*. (24s)

8. Konsekvenser av samlivsbrudd (55 sider)

NY @Cherlin, A. (1999) "Going to Extremes: Family structure, children's well-being and social science", *Demography* 36(4): 421-428. (8s)

NY @Amato, P. R. 2000. "The Consequences of Divorce for Adults and Children". *Journal of Marriage and the Family* 62: 1269-1287 (19s)

NY @Amato, Paul. 1996. "Explaining the Intergenerational Transmission of Divorce." *Journal of Marriage and the Family* 58:628-40. (12s)

NY @D'Onofrio, Brian M. m.fl. 2007. "A Genetically Informed Study of the Intergenerational Transmission of Marital Instability." *Journal of Marriage and Family* 69: 793-809. (16s)

Totalt 876 sider.